

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/12/2001

STRAJKI I PROTESTY PIELEŃNIAREK

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Ponad połowa ankietowanych (54%) uważa, że protesty pielęgniarek są w pełni uzasadnione, a blisko dwie piąte (38%) uznaje je za częściowo uzasadnione. Niewiele osób (5%) twierdzi, że akcja protestacyjna pielęgniarek nie ma zupełnie uzasadnienia.
- ◆ Zdecydowana większość respondentów (73%) akceptuje protesty pracowników służby zdrowia - przede wszystkim strajki i protesty pielęgniarek. Nigdy wcześniej nie wystąpiło tak wysokie poparcie dla protestów pracowników służby zdrowia. Tylko co jedenasty ankietowany (9%) je potępia, natomiast co siódmy (15%) odnosi się do nich obojętnie.
- ◆ Ponad połowa badanych (55%) jest zdania, że partnerem w rozmowach z protestującymi pielęgniarkami powinien być przede wszystkim rząd. Znacznie mniej osób wskazało na kasy chorych (18%), dyrekcje placówek (14%) i władze samorządowe (4%).
- ◆ Zmiany legislacyjne, mające umożliwić podwyżki płac w służbie zdrowia o 203 zł brutto, podzieliły respondentów - dwie piąte z nich (40%) uważa, iż w tej sytuacji pielęgniarki powinny zakończyć protesty, i tyle samo (40%) jest zdania, że powinny nadal protestować. Jedna piąta ankietowanych (20%) nie ma wyrobionego poglądu na ten temat.
- ◆ Opinie ankietowanych co do form protestów są podzielone: najwięcej osób akceptuje okupację przychodni i szpitali (55%), nieco mniej (49%) prowadzenie głodówek protestacyjnych. Blokady dróg, przejazdów kolejowych i przejść granicznych więcej respondentów krytykuje (53%), niż popiera (42%). Najwięcej sprzeciwu budzi odejście od łóżek pacjentów - za niedopuszczalne uważa je 72% badanych, jednak blisko co czwarty (23%) akceptuje taką formę protestu.
- ◆ Podzielone są opinie w sprawie interwencji policji wobec protestujących pielęgniarek - 46% badanych uważa, że były one uzasadnione, i tyle samo jest przeciwnego zdania.

Protestujące od przeszło półtora miesiąca pielęgniarki zerwały rozmowy z rządem do czasu otrzymania nowych propozycji finansowych. Uchwalona przez Sejm poprawka w ustawie dotyczącej płac w służbie zdrowia, która zdaniem rządu umożliwi podwyżki wysokości 203 zł brutto miesięcznie, nie zadowala protestujących. W opinii związku zawodowego pielęgniarek, zmiany w ustawie nie gwarantują w rzeczywistości wzrostu płac ich grupy zawodowej. Nie wyklucza się rozpoczęcia bezterminowego strajku generalnego. W wielu placówkach nadal trwają głodówki i inne formy protestów, jednak większość z nich została zawieszona do zjazdu OZZPiP.

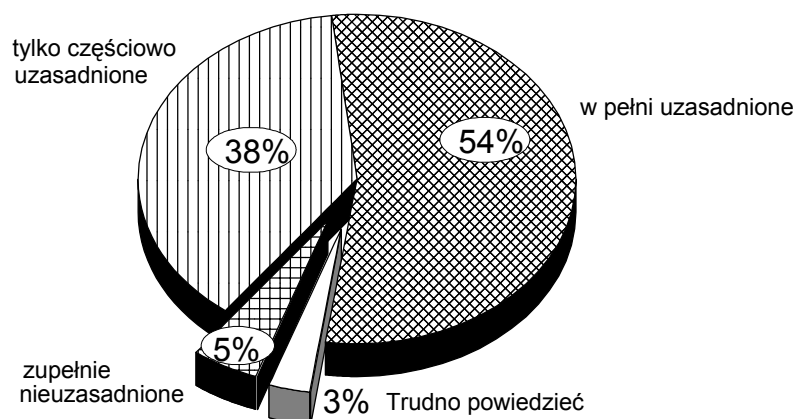
W naszym sondażu¹ chcieliśmy sprawdzić, czy zmienia się społeczne poparcie dla akcji protestacyjnych pielęgniarek. Interesował nas także stosunek ankietowanych do różnych form protestów oraz ich pogląd na temat interwencji policji wobec protestujących.

CZY PROTESTY PIELĘGNIAREK SĄ UZASADNIONE?

Ponad połowa ankietowanych uważa, że protesty pielęgniarek są w pełni uzasadnione, a blisko dwie piąte uważa je za częściowo uzasadnione. W sumie ponad 90% respondentów dostrzega racje protestujących, choć część z nich ma zastrzeżenia. Niewielu badanych (5%) uważa, że akcja protestacyjna pielęgniarek nie ma zupełnie uzasadnienia.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (128) przeprowadzono w dniach 5-8 stycznia 2001 roku na 1069-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. TRWAJĄ PROTESTY PIEŁĘGNIAREK, POLEGAJĄCE M. IN. NA STRAJKACH GŁODOWYCH. CZY PROTESTY TE SĄ, PANA(I) ZDANIEM*:

* Pominięto odpowiedzi „nie słyszał(a)em o protestach i strajkach pielęgniarek” (0,4%).

Na początku grudnia ubiegłego roku odsetek uznających zasadność protestów pielęgniarek był - w sumie - bardzo zbliżony. Jednak więcej osób uważało protesty tej grupy zawodowej za w pełni uzasadnione, a mniej - za częściowo uzasadnione. Można przypuszczać, że wśród części respondentów przeciągające się protesty i strajki budzą obecnie więcej zastrzeżeń niż na początku akcji protestacyjnej. Ponadto w niektórych placówkach pielęgniarki uzyskały podwyżki - choć nie w takiej wysokości, jakiej żądały. Istotne może też być szybkie uchwalenie przez Sejm tuż przed Świętami Bożego Narodzenia - z inicjatywy rządu - zmian w ustawie o płacach pracowników służby zdrowia, stwarzających możliwość podwyżek wynagrodzeń, o które m.in. chodzi strajkującym pielęgniarkom.

Tabela 1

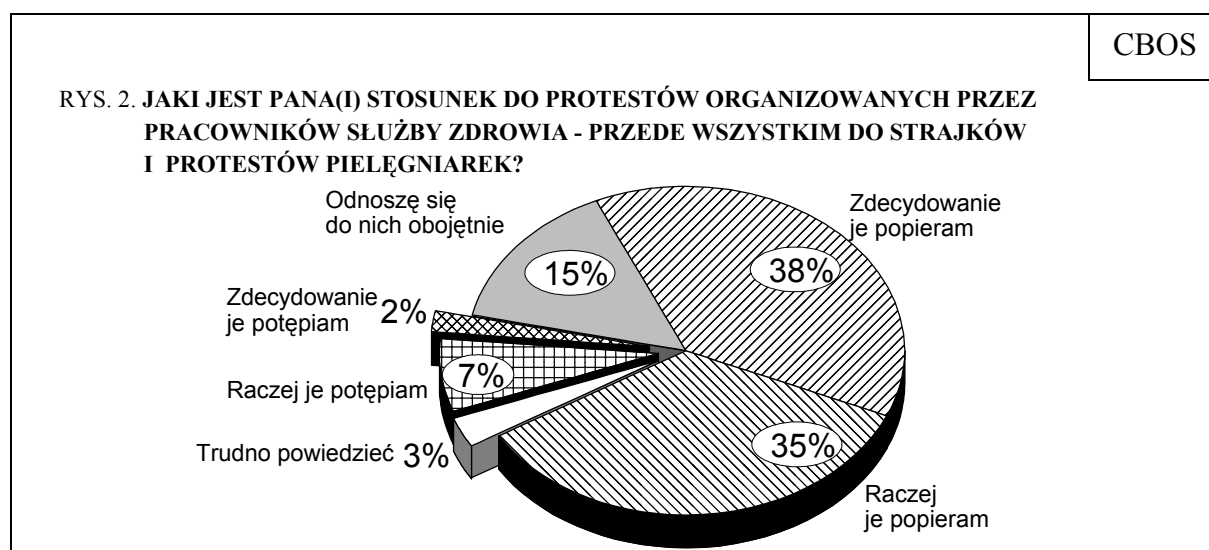
Czy protesty pielęgniarek są:	Wskazania respondentów według terminów badań		
	VI 1999	XII 2000	I 2001
	w procentach		
- w pełni uzasadnione	56	62	54
- tylko częściowo uzasadnione	32	28	38
- zupełnie nieuzasadnione	5	4	5
Trudno powiedzieć	6	6	3

Pominięto odpowiedzi „nie słyszał(a)em o protestach”.

Spółeczne zróżnicowanie opinii w tej sprawie jest niewielkie (zob. tabele aneksowe). Można jednak odnotować wpływ poglądów politycznych respondentów: prawicowe sprzyjają w pewnym stopniu opinii o zupełnym braku uzasadnienia protestów, a lewicowe - uznaniu ich pełnej zasadności. Ponadto o całkowitej zasadności protestów nieco częściej przekonane są osoby ze średnim wykształceniem oraz mieszkańcy wielkich aglomeracji miejskich. Spośród grup społeczno-zawodowych o pełnej zasadności protestów najczęściej mówią pracownicy umysłowi niższego szczebla i pracownicy fizyczno-umysłowi oraz rolnicy. W tym ostatnim przypadku jest to być może przejaw swoistej solidarności protestujących przeciwko polityce rządu. Za zupełnie nieuzasadnione najczęściej uważają protesty pielęgniarek osoby bezrobotne.

POPARCIE DLA PROTESTÓW

Obecne protesty organizowane przez pracowników służby zdrowia - przede wszystkim strajki i protesty pielęgniarek - mają bardzo duże poparcie społeczne. Zdecydowana większość ankietowanych nie tylko uważa, że są one - w jakimś stopniu - uzasadnione, ale również wprost wyraża poparcie dla nich. Blisko dwie piąte czyni to w sposób zdecydowany, a niewiele mniej raczej je popiera, niż jest im przeciwna. Tylko co jedenasty badany (9%) z dezaprobatą odnosi się do strajków i protestów pracowników służby zdrowia, natomiast co siódmy (15%) ma do nich stosunek obojętny.

Trzeba podkreślić, że nigdy wcześniej nie wystąpiło tak duże poparcie dla protestów pracowników służby zdrowia. Jak dotychczas najwyższą aprobatę odnotowaliśmy w listopadzie '96: poparcie zadeklarowało wówczas w sumie 49% ankietowanych. Obecnie jest ono też znacznie wyższe niż na początku reformy systemu opieki społecznej, w lutym i marcu '99².

Tabela 2

Jaki jest Pana(i) stosunek do protestów organizowanych przez pracowników służby zdrowia - przede wszystkim do strajków i protestów pielęgniarek?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	V '93	VIII '96	XI '96	I '97*	XI '97**	II '99	II/III '99	I '01***
	w procentach							
Zdecydowanie je popieram	12	13	16	6	9	13	12	38
Raczej je popieram	26	29	33	20	32	28	29	35
Ogółem popiera	38	42	49	26	41	41	41	73
Odnoszę się do nich obojętnie	19	18	22	21	19	18	19	15
Ogółem potępia	38	33	22	45	35	35	33	9
Raczej je potępiam	26	19	15	26	22	24	22	7
Zdecydowanie je potępiam	12	14	7	19	13	11	11	2
Trudno powiedzieć	4	7	7	8	4	6	7	3

* W I '97 pytanie dotyczyło tylko protestów lekarzy.

** W XI '97 pytaliśmy tylko o protesty (i strajki głodowe) lekarzy anesteziologów.

*** W I '01 pytaliśmy przede wszystkim o protesty pielęgniarek.

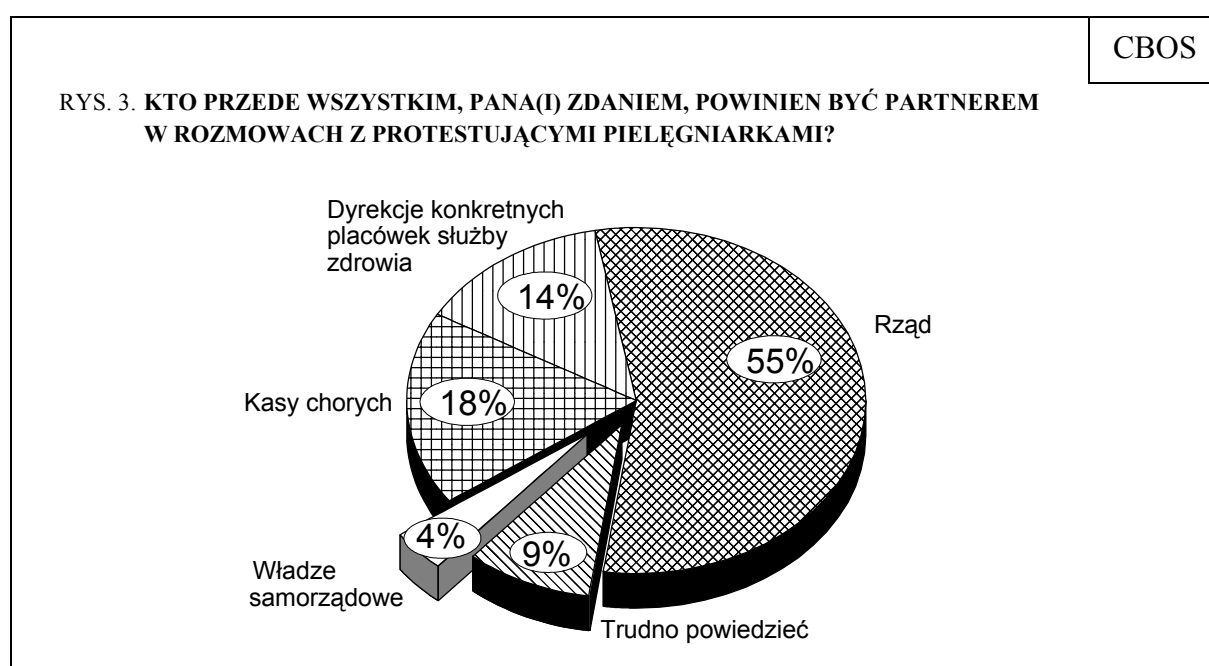
Poszczególne kategorie ankietowanych jedynie nieznacznie różnią się częstością poparcia (zob. tabele aneksowe). Podobnie jak w sprawie zasadności protestów istotne są poglądy polityczne respondentów: lewicowość częściej wiąże się z akceptacją, prawicowość zaś - z potępieniem. Dezaprobatą wyróżniają się też osoby biorące częsty udział w praktykach religijnych. Występuje, oczywiście, wyraźny i silny związek między opiniami o zasadności protestów a poparciem dla nich³ - 96% badanych, którzy uważają, że protesty te są w pełni uzasadnione, udziela im zarazem poparcia, a wśród sądzących, że są one częściowo uzasadnione, popiera je tylko 53%, ale jedynie 14% je potępia; pozostali deklarują obojętność lub brak opinii.

² Zob. komunikaty CBOS: „Stosunek do protestów w służbie zdrowia”, luty '99 (opr. W. Derczyński) i „Po strajku generalnym - opinie o protestach w służbie zdrowia”, marzec '99 (opr. W. Derczyński).

³ Współczynnik korelacji Tau b Kendalla wynosi 0,657.

KTO POWINIEN NEGOCJOWAĆ Z PIELEŃNIARKAMI?

Przekonanie, że partnerem w rozmowach z pielęgniarkami powinien być przede wszystkim rząd, jest obecnie częstsze niż na początku akcji protestacyjnej. Jest to zapewne wynik prowadzonych rozmów i działań podjętych przez rząd w celu poprawy płac pielęgniarek.

Na drugim miejscu jako strona w negocjacjach - jednak znacznie rzadziej wskazywane - znalazły się kasy chorych, a tuż za nimi dyrekcje placówek służby zdrowia. Niewiele osób widzi partnera do rozmów z pielęgniarkami we władzach samorządowych - formalnych właścicielach publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Odsetki wskazujących na kasy chorych oraz na władze samorządowe nie zmieniły się w sposób istotny w porównaniu z sondażem grudniowym, zmalała natomiast liczba respondentów niemających zdania w tej sprawie.

Tabela 3

Kto przede wszystkim, Pana(i) zdaniem, powinien być partnerem w rozmowach z protestującymi pielęgniarkami?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	VI 1999	XII 2000	I 2001
	w procentach		
Rząd	46	48	55
Kasy chorych	15	16	18
Dyrekcje konkretnych placówek służby zdrowia	20	17	14
Władze samorządowe - wojewódzkie*, powiatowe lub gminne	6	5	4
Trudno powiedzieć	13	14	9

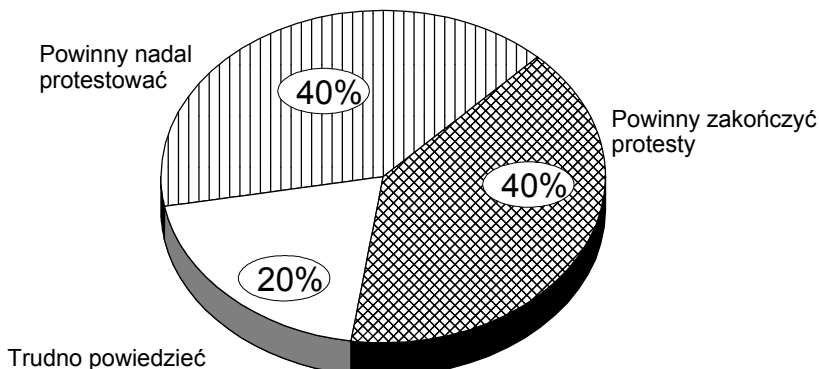
* O władze wojewódzkie po raz pierwszy pytaliśmy w styczniu br.

Na kasy chorych i na władze samorządowe częściej wskazują respondenci lepiej wykształceni i znajdujący się w lepszej sytuacji materialnej (zob. tabele aneksowe). Osoby biedniejsze częściej uważają, że powinien to być przede wszystkim rząd. Wskazania na rząd są też tym częstsze, im mniejsze miejsce zamieszkania ankietowanych. Widoczne są także różnice związane z poglądami politycznymi respondentów - lewicowość sprzyja wskazywaniu na rząd, a prawicowość - na dyrekcje zakładów i władze samorządowe.

OPINIE O AKCEPTACJI PODWYŻEK PROPONOWANYCH PRZEZ RZĄD

Zaproponowane przez rząd i przyjęte przez Sejm zmiany w ustawie o płacach pracowników służby zdrowia, umożliwiające wzrost zarobków m.in. pielęgniarek o 203 złote brutto miesięcznie, podzieliły respondentów - dwie piąte z nich uważa, iż w tej sytuacji pielęgniarki powinny zakończyć protesty, i tyle samo jest zdania, że powinny nadal protestować. Co piąty ankietowany nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

RYS. 4. SEJM NA WNIOSEK RZĄDU ZMIENIŁ USTAWĘ O PŁACACH W SŁUŻBIE ZDROWIA - DZIĘKI TEMU PŁACE PRACOWNIKÓW SŁUŻBY ZDROWIA, W TYM TAKŻE PIELEŃNIAREK, MAJĄ WZROSNAĆ W PRZYSZŁYM ROKU BRUTTO O 203 ZŁOTE MIESIĘCZNIE. CZY UWAŻA PAN(I), ŻE W TEJ SYTUACJI PIELEŃNIARKI POWINNY ZAKOŃCZYĆ PROTESTY CZY TEŻ POWINNY NADAL PROTESTOWAĆ?

Badani o prawicowych poglądach politycznych nieco częściej niż pozostali uważają, że po wprowadzonych zmianach legislacyjnych protesty pielęgniarek powinny się zakończyć. Natomiast za kontynuowaniem akcji protestacyjnych opowiadają się przede wszystkim pracownicy umysłowi niższego szczebla, a także respondenci z wykształceniem średnim i wyższym, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji. Powoduje to, że wyraźne są też związki między sytuacją finansową ankietowanych oraz ich religijnością a opiniami, iż pielęgniarki nadal powinny protestować (zob. tabele aneksowe).

DOPUSZCZALNOŚĆ RÓŻNYCH FORM PROTESTU PIELEŃNIAREK

Opinie ankietowanych co do form protestów są podzielone: najwięcej osób akceptuje okupację przychodni i szpitali (55%), a nieco mniej (49%) - prowadzenie głodówek protestacyjnych, mimo że stopniowo powodują one niezdolność do pracy. Blokady dróg, przejazdów kolejowych i przejść granicznych uznaje za dopuszczalną formę protestów ponad dwie piąte ankietowanych (42%), jednak nieco więcej (53%) wyraża sprzeciw. Najwięcej sprzeciwu budzi odejście od łóżek pacjentów - za niedopuszczalne uważa je aż 72% badanych, ale blisko co czwarty (23%) akceptuje taką formę protestu.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, takie formy protestu pielęgniarek jak ... są dopuszczalne czy też niedopuszczalne?	Dopuszczalne	Niedopuszczalne	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– okupacja przychodni i szpitali	55	40	5
– głódówki protestacyjne, które stopniowo powodują niezdolność do pracy	49	45	6
– blokada dróg, przejazdów kolejowych i przejść granicznych	42	53	5
– odejście od łóżek pacjentów - przerwanie na jakiś czas opieki nad chorymi	23	72	5

Należy jednak podkreślić, że w naszym społeczeństwie ogólne poparcie dla takiej formy protestów jak blokowanie dróg nigdy dotąd nie przekroczyło 25%⁴ (w przypadku protestujących rolników blokowanie torów aprobowało 11%, dróg zaś - 20%⁵), a dla strajków głodowych - 21%. Podobnie niskie odsetki badanych akceptowały okupację budynków i zakładów⁶, bardzo niewiele osób aprobowało też nieprzyjmowanie pacjentów czy nieudzielanie pomocy lekarskiej z wyjątkiem najcięższych przypadków (10%)⁷. Dane wskazują więc na znacznie większe poparcie dla tych form protestu w przypadku pielęgniarek - nawet jeśli wiąże się to z przerywaniem na jakiś czas opieki nad pacjentami.

Poglądy polityczne nie różnicują w sposób istotny opinii ankietowanych na temat dopuszczalności różnych form protestu pielęgniarek. Wyjątek stanowi tylko okupacja przychodni i szpitali, która jest częściej uważana za dopuszczalną przez respondentów o poglądach lewicowych.

Wszystkie cztery formy protestu nieco częściej uważane są za dopuszczalne przez osoby, które - według własnej oceny - żyją w złych warunkach materialnych; najsilniejsza

⁴ Zob. komunikat CBOS „Opinie o protestach pielęgniarek. Akceptacja i ocena skuteczności różnych form protestu”, lipiec ‘99 (opr. M. Wenzel).

⁵ Zob. komunikat CBOS „Opinie o protestach rolników”, wrzesień ‘98 (opr. B. Roguska).

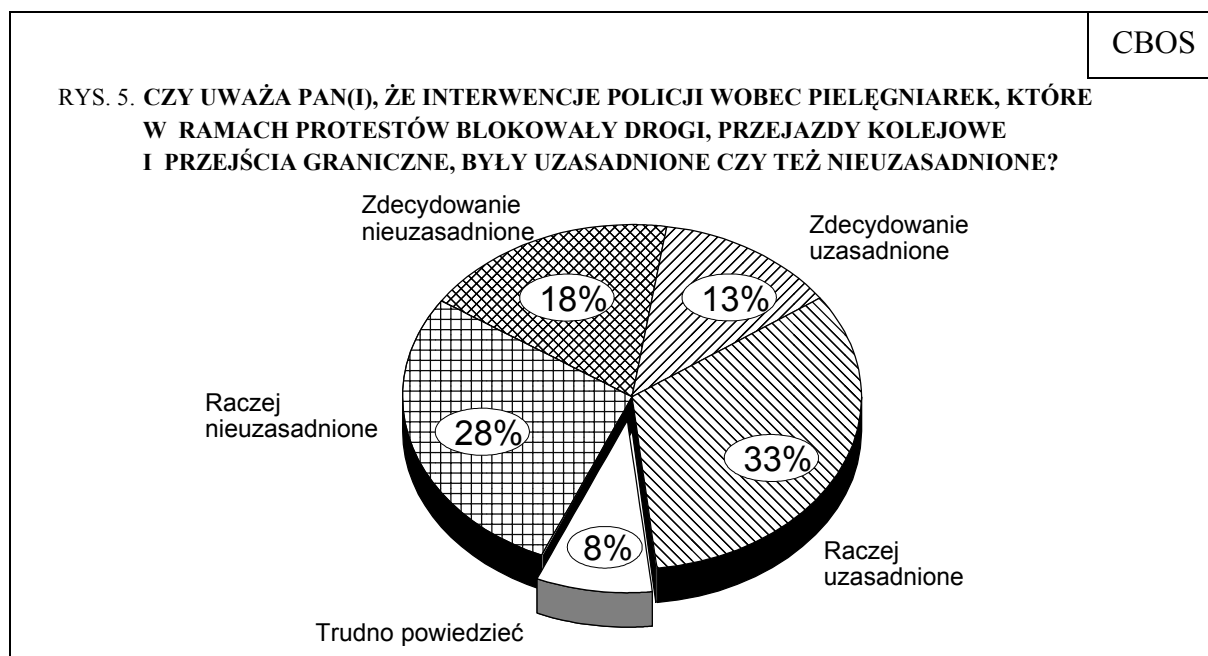
⁶ W przypadku blokady szpitali i przychodni rządowych akceptacja wahała się w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych od 11% do 21%. Zob. komunikat CBOS „Po strajku generalnym - opinie o protestach w służbie zdrowia”, marzec ‘99 (opr. W. Derczyński). Por. także komunikat CBOS: „Autorytaryzm polityczny. Stosunek do protestów społecznych”, kwiecień 2000 (opr. M. Falkowska).

⁷ Zob. komunikat CBOS „Po strajku generalnym”, op. cit. oraz „Stosunek do protestów w służbie zdrowia”, luty ‘99 (opr. W. Derczyński).

zależność występuje w przypadku blokad⁸. Z wyjątkiem blokad w pozostałych wypadkach widoczny jest wpływ religijności badanych - częstość praktyk religijnych wiąże się z rzadszą akceptacją form protestu i częstszą opinią, że są one niedopuszczalne. Poparcie dla blokad jest natomiast wyraźnie rzadsze wśród osób z wyższym wykształceniem, znajdujących się w dobrej sytuacji materialnej oraz wśród mieszkańców miast dużych i średniej wielkości. Ponadto okupacja przychodni i szpitali jest rzadziej akceptowana przez osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym.

OPINIE O INTERWENCJACH POLICJI WOBEC PROTESTUJĄCYCH PIEŁĘGNIAREK

Prawie połowa badanych (46%) uważa, że interwencje policji wobec pielęgniarek, które blokowały drogi, przejazdy kolejowe i przejścia graniczne, były uzasadnione. (Jest to nieco mniejsza grupa niż wyrażających sprzeciw wobec tej formy protestów pielęgniarek - 53%.) Jednak tyle samo ankietowanych (46%) sądzi, że interwencje te były nieuzasadnione.

⁸ Współczynnik korelacji Tau b Kendalla między oceną warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego a opiniami o dopuszczalności wynosi w tym wypadku 0,136.

Ciekawe, że opinii respondentów w tej sprawie nie różnicują ich poglądy polityczne. Poparcie dla interwencji policji deklarowane jest tym częściej, im badani są młodszy, lepiej wykształceni, mają lepszą sytuację materialną i mieszkają w większej miejscowości⁹. Podobny związek między poziomem wykształcenia oraz sytuacją materialną a poparciem dla interwencji policji przeciw demonstrantom, czy np. w celu usunięcia blokad, odnotowaliśmy też w innych sondażach¹⁰.

Powszechne jest przekonanie przyznające rację protestującym pielęgniarcom, choć znaczna część ankietowanych uważa te protesty tylko za częściowo uzasadnione. Bardzo duże jest także poparcie dla protestów tej grupy zawodowej - nigdy wcześniej tak wysoki odsetek badanych nie akceptował protestów organizowanych przez pracowników służby zdrowia.

W sprawie form protestów opinie są podzielone. Najwięcej sprzeciwu budzi odchodzenie od łóżek pacjentów, ale blisko jedna czwarta badanych uważa jednak, że jest to dopuszczalne. Trzeba podkreślić, że w przypadku pielęgniarek akceptacja poszczególnych form ich protestów jest znacznie wyższa niż w przypadkach innych grup, wyższa też niż ogólne poparcie dla poszczególnych sposobów protestowania w naszym społeczeństwie.

Zaproponowane przez rząd i przyjęte przez Sejm zmiany w ustawie dotyczącej zarobków pracowników służby zdrowia, mające m.in. umożliwić wzrost płac pielęgniarek, podzieliły respondentów - tyle samo osób uważa, iż w tej sytuacji pielęgniarki powinny zakończyć protesty, co jest zdania, że powinny nadal protestować.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

⁹ Najwyższe współczynniki korelacji (Tau b Kendalla) występują w przypadku oceny warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego (0,183) i poziomu wykształcenia (0,145).

¹⁰ Por. komunikaty CBOS: „Autorytaryzm polityczny ...”, op. cit., „Opinie o polskim rolnictwie na tle ostatnich protestów”, luty '99 (opr. B. Roguska), „Kto powinien pokrywać koszty nielegalnych protestów?”, listopad '99 (opr. M. Wenzel).

A N E K S

Tabela 1. Trwają protesty pielęgniarek, polegające m. in. na strajkach głodowych.
 Czy protesty te i strajki są, Pana(i) zdaniem: 1 - w pełni uzasadnione;
 2 - tylko częściowo uzasadnione; 3 - zupełnie nieuzasadnione;
 4 - Nie słyshałem(a)m o protestach i strajkach pielęgniarek

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	54	38	5	0	2	1069
Płeć						
Mężczyźni	55	39	5	0	2	507
Kobiety	53	38	5	0	3	562
Wiek						
18-24 lat	53	38	6	0	2	153
25-34	52	40	6	0	2	189
35-44	63	31	5	0	1	210
45-54	55	39	5	0	2	210
55-64	52	43	3	0	2	131
65 lat i więcej	46	41	4	2	7	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	52	39	5	1	4	397
Miasto do 20 tys.	55	38	5	1	2	132
20-100 tys.	53	39	6	0	2	196
101-500 tys.	54	40	4	0	2	220
501 tys. i więcej mieszk.	61	35	4	0	0	125
Wykształcenie						
Podstawowe	51	37	5	1	5	282
Zasadnicze zawodowe	50	43	6	0	1	310
Średnie	60	35	4	0	2	386
Wyższe	48	45	7	0	1	91
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	52	40	8	0	1	67
Prac. umysł. niż. szczebla	66	31	1	0	2	107
Pracownicy fiz.- umysł.	60	33	6	0	1	59
Robotnicy wykwalifikowani	53	40	5	0	2	109
Robotnicy niewykwalifik.	48	45	7	0	0	29
Rolnicy	61	35	4	0	0	46
Pracujący na własny rach.	55	38	6	0	0	48
Bierni zawodowo						
Renciści	51	41	4	2	1	128
Emeryci	51	41	2	1	6	206
Uczniowie i studenci	56	37	5	0	2	75
Bezrobotni	51	35	11	0	3	129
Gospodynie domowe i inni	45	47	4	0	4	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	58	34	7	0	1	171
spółce właścicieli	55	41	4	0	0	80
prywatnych i państwa	56	39	5	0	1	185
sekt. pryw. poza rolnict.	60	33	7	0	0	53
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	42	51	4	1	2	143
276-399	56	34	8	0	2	124
400-549	60	33	3	1	3	222
550-799	59	34	4	0	3	171
Powyżej 799 zł	54	40	6	0	1	155
Ocena własnych war. mater.						
Złe	56	35	5	1	3	354
Średnie	52	40	5	0	3	493
Dobre	54	40	5	0	1	222
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	48	42	5	1	5	63
Raz w tygodniu	50	42	6	0	2	552
1-2 razy w miesiącu	54	37	6	0	3	167
Kilka razy w roku	62	33	2	0	2	200
W ogóle nie uczestniczy	64	28	4	1	2	87
Poglądy polityczne						
Lewica	61	34	4	0	1	329
Centrum	53	45	1	0	1	241
Prawica	50	40	8	0	1	241
Trudno powiedzieć	49	36	7	1	7	255

Tabela 2. Jaki jest Pana(i) stosunek do protestów organizowanych przez pracowników służby zdrowia - przede wszystkim do strajków i protestów pielęgniarek?
1 - Popieram je; 2 - Odnoszę się do nich obojętnie; 3 - Potępiam je

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	73	15	9	3	1069
Płeć					
Mężczyźni	76	13	8	3	507
Kobiety	70	16	11	3	562
Wiek					
18-24 lat	65	20	12	2	153
25-34	70	19	9	2	189
35-44	82	7	9	1	210
45-54	79	14	5	2	210
55-64	74	14	9	3	131
65 lat i więcej	64	14	12	9	177
Miejsce zamieszkania					
Wieś	73	16	7	4	397
Miasto do 20 tys.	74	15	9	2	132
20-100 tys.	75	12	8	5	196
101-500 tys.	68	18	12	2	220
501 tys. i więcej mieszk.	79	7	14	0	125
Wykształcenie					
Podstawowe	69	15	10	7	282
Zasadnicze zawodowe	75	15	8	2	310
Średnie	74	15	9	2	386
Wyższe	74	10	16	0	91
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	75	11	12	1	67
Prac. umysł. niż. szczebla	76	14	7	3	107
Pracownicy fiz. - umysł.	65	25	8	1	59
Robotnicy wykwalifikowani	78	13	6	3	109
Robotnicy niewykwalifik.	77	6	16	0	29
Rolnicy	82	14	5	0	46
Pracujący na własny rach.	83	8	9	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści	71	17	10	3	128
Emeryci	71	11	10	8	206
Uczniowie i studenci	69	16	14	2	75
Bezrobotni	71	17	9	3	129
Gospodynie domowe i inni	63	25	10	2	63
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	75	12	11	2	171
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	78	11	9	2	80
sekt. pryw. poza rolnict.	76	15	8	1	185
prywatnym gosp. rolnym	78	18	5	0	53
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	73	16	8	4	143
276-399	73	14	12	1	124
400-549	77	11	9	3	222
550-799	75	16	6	4	171
Powyżej 799 zł	70	13	13	4	155
Ocena własnych war. mater.					
Złe	75	13	8	4	354
Średnie	73	15	9	3	493
Dobre	71	16	12	1	222
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	64	13	17	5	63
Raz w tygodniu	72	15	9	3	552
1-2 razy w miesiącu	70	18	8	4	167
Kilka razy w roku	77	12	8	2	200
W ogóle nie uczestniczy	79	9	8	4	87
Poglądy polityczne					
Lewica	81	11	6	2	329
Centrum	71	21	5	3	241
Prawica	73	12	14	1	241
Trudno powiedzieć	65	15	12	7	255

Tabela 3. Kto przede wszystkim, Pana(i) zdaniem, powinien być partnerem w rozmowach z protestującymi pielęgniarkami? 1 - Dyrekcje konkretnych placówek służby zdrowia; 2 - Władze samorządowe - wojewódzkie, powiatowe lub gminne; 3 - Kasy chorych; 4 - Rząd

	(%)				Trudno powiedzieć	Liczba osób
	1	2	3	4		
Ogółem	14	4	18	55	9	1069
Płeć						
Mężczyźni	13	3	21	57	7	507
Kobiety	15	4	16	53	11	562
Wiek						
18-24 lat	18	3	17	57	5	153
25-34	17	5	21	51	6	189
35-44	14	4	19	55	8	210
45-54	13	4	21	55	8	210
55-64	11	3	17	62	8	131
65 lat i więcej	13	3	14	50	19	177
Miejsce zamieszkania						
Wieś	14	3	16	60	7	397
Miasto do 20 tys.	18	2	13	56	12	132
20-100 tys.	11	5	23	52	9	196
101-500 tys.	14	4	20	51	10	220
501 tys. i więcej mieszk.	13	7	22	47	10	125
Wykształcenie						
Podstawowe	11	4	11	57	16	282
Zasadnicze zawodowe	17	2	19	56	6	310
Średnie	14	4	21	54	6	386
Wyższe	13	8	25	46	8	91
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	5	24	53	8	67
Prac. umysł. niż. szczebla	12	5	23	53	7	107
Pracownicy fiz.- umysł.	12	7	17	59	5	59
Robotnicy wykwalifikowani	16	2	25	53	4	109
Robotnicy niewykwalifik.	1	0	23	64	12	29
Rolnicy	19	3	5	73	0	46
Pracujący na własny rach.	14	3	28	53	2	48
Bierni zawodowo						
Renciści	15	4	10	58	13	128
Emeryci	11	3	16	55	15	206
Uczniowie i studenci	14	3	27	48	10	75
Bezrobotni	20	6	14	53	6	129
Gospodynie domowe i inni	21	4	18	46	12	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	10	3	27	50	9	171
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	10	6	24	53	8	80
sekt. pryw. poza rolnict.	16	3	17	61	2	185
prywatnym gosp. rolnym	20	4	7	67	1	53
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	19	2	13	62	5	143
276-399	18	4	14	58	6	124
400-549	13	3	18	56	10	222
550-799	15	2	19	51	13	171
Powyżej 799 zł	11	5	29	47	7	155
Ocena własnych war. mater.						
Złe	15	2	15	61	7	354
Średnie	14	5	19	52	11	493
Dobre	13	5	22	51	8	222
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	15	2	16	53	15	63
Raz w tygodniu	14	4	20	53	9	552
1-2 razy w miesiącu	19	2	14	60	6	167
Kilka razy w roku	14	5	17	54	10	200
W ogóle nie uczestniczy	8	3	21	59	9	87
Poglądy polityczne						
Lewica	12	3	21	60	4	329
Centrum	10	3	21	57	10	241
Prawica	20	6	19	49	6	241
Trudno powiedzieć	15	3	12	51	18	255

Tabela 4. Sejm na wniosek rządu zmienił ustawę o płacach w służbie zdrowia - dzięki temu płace pracowników służby zdrowia, w tym także pielęgniarek, mają wzrosnąć już w przyszłym roku **brutto** o 203 złote miesięcznie. Czy uważa Pan(i), że w tej sytuacji pielęgniarki powinny zakończyć protesty czy też powinny nadal protestować? 1 - Powinny zakończyć protesty; 2 - Powinny nadal protestować

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	40	40	20	1068
Płeć				
Mężczyźni	40	41	20	507
Kobiety	40	40	20	561
Wiek				
18-24 lat	41	39	20	153
25-34	42	38	20	188
35-44	32	43	25	210
45-54	40	47	13	210
55-64	43	38	19	131
65 lat i więcej	44	32	24	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	36	27	396
Miasto do 20 tys.	43	49	8	132
20-100 tys.	43	41	16	196
101-500 tys.	39	41	20	220
501 tys. i więcej mieszk.	44	40	17	125
Wykształcenie				
Podstawowe	44	31	24	282
Zasadnicze zawodowe	43	38	20	310
Średnie	35	47	18	386
Wyższe	38	44	18	91
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	38	50	12	67
Prac.umysł.niż.szczębla	27	60	13	107
Pracownicy fiz.- umysł.	44	34	22	59
Robotnicy wykwalifikowani	41	41	18	109
Robotnicy niewykwalifik.	51	39	11	29
Rolnicy	25	32	43	46
Pracujący na własny rach.	44	46	11	48
Bierni zawodowo				
Renciści	46	33	21	128
Emeryci	39	38	23	206
Uczniowie i studenci	38	46	16	75
Bezrobotni	40	38	22	129
Gospodynie domowe i inni	54	21	25	62
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	35	53	12	171
spółce właścicieli	37	45	18	80
prywatnych i państwa	40	42	18	185
sekt. pryw. poza rolnict.	29	34	38	53
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	46	32	22	142
276-399	45	38	18	124
400-549	37	44	18	222
550-799	39	47	14	171
Powyżej 799 zł	37	47	16	155
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	39	22	354
Średnie	41	37	22	492
Dobre	40	47	13	222
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	45	26	29	63
Raz w tygodniu	42	39	19	551
1-2 razy w miesiącu	39	37	24	167
Kilka razy w roku	39	44	17	200
W ogóle nie uczestniczy	26	57	17	87
Poglądy polityczne				
Lewica	39	45	15	329
Centrum	38	42	19	241
Prawica	45	38	17	240
Trudno powiedzieć	38	32	30	255

Tabela 5. Czy uważa Pan(i), że interwencje policji wobec pielęgniarek, które w ramach protestów blokowały drogi, przejazdy kolejowe i przejścia graniczne, były uzasadnione czy też nieuzasadnione?

	(%)			
	Uzasadnione	Nieuzasadnione	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	46	9	1069
Płeć				
Mężczyźni	47	45	8	507
Kobiety	44	46	9	562
Wiek				
18-24 lat	59	39	2	153
25-34	53	40	8	189
35-44	45	46	9	210
45-54	43	50	6	210
55-64	41	49	10	131
65 lat i więcej	34	50	16	177
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	51	10	397
Miasto do 20 tys.	44	50	6	132
20-100 tys.	45	47	8	196
101-500 tys.	51	39	10	220
501 tys. i więcej mieszk.	61	34	5	125
Wykształcenie				
Podstawowe	32	54	14	282
Zasadnicze zawodowe	44	49	7	310
Średnie	54	40	6	386
Wyższe	61	31	8	91
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	63	35	2	67
Prac. umysł. niż. szczebla	53	44	3	107
Pracownicy fiz.- umysł.	54	41	5	59
Robotnicy wykwalifikowani	46	48	6	109
Robotnicy niewykwalifik.	54	46	0	29
Rolnicy	23	68	8	46
Pracujący na własny rach.	52	35	13	48
Bierni zawodowo				
Renciści	35	52	13	128
Emeryci	35	52	13	206
Uczniowie i studenci	63	34	3	75
Bezrobotni	42	47	11	129
Gospodynie domowe i inni	57	32	11	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	53	45	3	171
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	53	40	7	80
sekt. pryw. poza rolnict.	52	43	5	185
prywatnym gosp. rolnym	28	62	10	53
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	40	51	9	143
276-399	38	58	4	124
400-549	43	47	10	222
550-799	42	47	10	171
Powyżej 799 zł	56	38	7	155
Ocena własnych war. mater.				
Złe	34	56	10	354
Średnie	47	44	9	493
Dobre	60	34	6	222
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	40	52	9	63
Raz w tygodniu	44	48	8	552
1-2 razy w miesiącu	50	40	10	167
Kilka razy w roku	49	44	7	200
W ogóle nie uczestniczy	43	44	13	87
Poglądy polityczne				
Lewica	43	50	7	329
Centrum	54	40	5	241
Prawica	47	47	6	241
Trudno powiedzieć	39	44	17	255